

ROMÂNIA ORIENTALE

XXIX, 2016

Bagatto Libri

Sapienza
Università di Roma

Dipartimento di Studi europei,
americani e interculturali

ROMÂNIA ORIENTALE

29, 2016

Bagatto Libri
Roma

Sapienza
Università di Roma

Rivista fondata da Luisa Valmarin

Direttrice responsabile

Angela Tarantino

Comitato scientifico

R. Antonelli (Roma 1), I. Both-Bican (Cluj-Napoca), O. Fotache (Bucarest), A.-M. Gherman (Alba Iulia), K. Jurczak (Cracovia), M. Mancaş (Bucarest), M. Moraru (Bucarest), L. Renzi (Padova), A. Tudurachi (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară "Sextil Pușcariu", Cluj-Napoca), L. Valmarin (Roma 1), R. Zafiu (Bucarest)

Comitato di redazione

A. Kiss, P. Scarpulla, G. Stabile, N. Neșu (redattrice responsabile)

Redazione

Dipartimento di Studi europei, americani e interculturali

Sapienza - Università di Roma

P. le A. Moro, 5 00185 Roma

telefono: 0649913069 - romaniaorientale@uniroma1.it

<https://web.uniroma1.it/seai/?q=pubblicazioni/rom%C3%A0nia-orientale>

ISSN 1121-4015

Editore

Bagatto Libri - via dei Ramni, 6 00185 Roma

bagatto@mclink.it

Progetto grafico di Francesco Sanesi

La rivista, di proprietà della Sapienza - Università di Roma, viene stampata con il contributo dell'Ateneo

La collaborazione è subordinata all'invito da parte della rivista, sulla base di precisi metodi e criteri di referaggio. La rivista adotta un sistema di valutazione dei testi basato sulla revisione paritaria e anonima (*peer-review*). I criteri di valutazione adottati riguardano: l'originalità e la significatività del tema proposto; la coerenza teorica e la pertinenza dei riferimenti rispetto agli ambiti di ricerca perseguiti dalla rivista; l'assetto metodologico e il rigore scientifico degli strumenti utilizzati; la chiarezza dell'esposizione e la completezza d'analisi. Non si restituiscono i contributi ricevuti.

In copertina: *Sinestesia* (C. Udriou, acquaforte 1979)

**LA LINGUA RUMENA
PROSPETTIVE E PUNTI DI VISTA**

a cura di Nicoleta Neşu

INDICE

PREMESSA

- Nicoleta NEȘU
Limba română. Perspective și puncte de vedere
La lingua rumena. Prospettive e punti di vista 11

SINCRONIA E DIACRONIA

- G. G. NEAMȚU
D. D. Drașoveanu: un professore e
una scuola di grammatica a Cluj 17

- Adriana STOICHIȚOIU-ICHIM
“Ospitalitate” vs “creativitate” în
terminologia turismului românesc de astăzi 43

- Anabella-Gloria NICULESCU-GORPIN - Monica VASILEANU
Romanian Lexical Anglicisms: Norms and Usages,
Speakers’Attitudes and Official Recommendations 57

- Cristina BOCOȘ - Daiana CUIBUS
Observați referitoare la grafia
neologismelor terminate în K, Y, Q și W 69

- Raluca-Mihaela LEVONIAN
Standing One’s Ground: an Exploratory Linguistic
Analysis of Disalignment in Two Romanian political Interviews 79

- Marinella LÖRINCZI
Il concetto di “minoranza” nei codici legislativi
e nelle costituzioni romene dei secoli XIX-XXI 91

- Claudia ENE
Genurile discursului publicistic românesc
în prima jumătate a secolului al XIX-lea 133

- Giuseppe STABILE
Tra slavonismo e Riforma: la traduzione di
“sommo sacerdote” nel Tetraevangelo
slavo-rumeno di Sibiu 143

CONFINI E CONTATTI CULTURALI

- Ionuț GEANĂ - Manuela NEVACI
*An Overview of Romance and Balkan Elements
in the Vocabulary and Morphosyntax
of South-Danubian Romanian Dialects* 161
- Rumyana LYUTAKOVA
*Modificări în cadrul vocabularului actual
din limbile română și bulgară de după anul 1989* 173
- Giulia AMBROSI
*La legge Tobler-Mussafia in italiano e romeno:
un confronto* 183
- Federico DONATIELLO
*La penetrazione del lessico musicale europeo
nel romeno letterario moderno (1760-1860)* 195
- Alexandra VRANCEANU PAGLIARDINI
*La lingua romena: da ostacolo a risorsa nella
legittimazione internazionale della letteratura romena* 205
- Emilia DAVID
*Alcune opzioni di Matei Vișniec
fra traduzione autoriale e trasposizione allografa* 221
- GLOTTODIDATTICA
- Camelia Sanda DRAGOMIR
*Colocațiile și rolul lor în procesul de predare/învățare
a limbii române ca limbă străină: despre verbul «a da»* 241
- Elena PLATON
*Resurse didactice on-line pentru
predarea/învățarea limbii române* 265
- Nicoleta NEȘU - Angela TARANTINO
*Predare și învățare la plural. Un exemplu
de predare a limbii române ca limbă străină (L2)* 277
- Carmen MIRZEA
*I più recenti manuali di rumeno
come lingua straniera* 287

Premessa

LIMBA ROMÂNĂ PERSPECTIVE ȘI PUNCTE DE VEDERE

Limba română – perspective și puncte de vedere reprezintă propunerea noastră tematică pentru numărul XXIX, din 2016, al revistei *Romania Orientale*. Nu este o alegere deloc întâmplătoare, dimpotrivă, dacă avem în vedere, pe de-o parte, specificul revistei și, pe de altă parte, subiectul temei centrale. În același timp, în ciuda faptului ca limbii române, așa cum este și normal, de altfel, i s-au dedicat nenumărate volume, nu credem că inițiativa de a-i consacra acest număr este superfluă.

Conform tradiției pe care revista a încercat să o respecte întotdeauna, și volumul de față reprezintă un punct de întâlnire, un spațiu privilegiat deschis discuțiilor și opiniilor profesorilor, cercetătorilor și tinerilor doctoranzi români și italieni, într-un parcurs structurat pe trei dimensiuni, materializate în trei părți: *Sincronie și diacronie*, *Granițe și contacte culturale*, *Didactica limbii române*.

Limba funcționează sincron și se constituie diacronic, afirmă E. Coșeriu în *Sincronie, diacronie și istorie. Problema schimbării lingvistice*¹, subliniind că tradiționala dihotomie saussuriană se referă, în realitate, nu atât la limbă, în sine, ca obiect al cercetării, cât la lingvistică, ca cercetare propriu-zisă. Limba, în orice moment al ei, este atât sincronă cât și diacronică, iar distincția făcută de lingvistul de la Geneva se menține ca distincție nu doar între două puncte de vedere, cel descriptiv și cel istoric, ci mai ales ca o distincție reală – între “funcționarea și facerea limbii”, pe de-o parte, și “utilizarea și adoptarea unui mod lingvistic”, pe de altă parte². Alternanța celor două orientări, precum și circulația unor curente care au încercat să le dispună împreună, reprezintă o constantă a peisajului cercetării lingvistice și nu doar a celei contemporane.

Astfel, un prim moment al numărului de față se oprește asupra limbii române văzută din perspectiva problematicilor specifice ei în *sincronie* – problema neologismelor (Bocoș-D. Cuibus), a anglicismelor (Niculescu Gropin-Vasileanu), aspecte terminologice (A. Stoichițoiu Ichim), limbaje specializate – cazul discursului politic (Levonian) – și în *diacronie* – limbajul codurilor legislative din Constituțiile românești din secolele XIX-XXI (Lórinzi), discursul publicistic românesc și genurile sale în secolul al XIX-lea (Ene), puterea cuvintelor în *Tetraevangheliarul* de la Sibiu (G. Stabile); punctul de plecare al acestei secțiuni îl reprezintă un admirabil portret-omagiu al profesorului-creator de școală lingvistică, D.D.

LA LINGUA RUMENA. PROSPETTIVE E PUNTI DI VISTA

La lingua rumena. Prospettive e punti di vista è il tema che abbiamo proposto per il XXIX numero di *România Orientale* (2016). Non è stata una scelta casuale, al contrario, se si tengono presenti, da una parte, la specificità della rivista e, dall'altra, il nucleo del tema centrale. Allo stesso tempo, nonostante alla lingua rumena siano stati dedicati molti numeri tematici, come d'altro canto è anche giusto che sia, non crediamo che la decisione di dedicarle un nuovo numero sia superflua.

Secondo la tradizione che la rivista ha cercato sempre di rispettare, anche questo volume rappresenta un punto di incontro, uno spazio privilegiato aperto alle discussioni e alle opinioni di professori, ricercatori e giovani dottorandi rumeni e italiani, in un percorso organizzato su tre livelli, che corrispondono a tre sezioni: *Sincronia e diacronia*, *Confini e contatti culturali*, *Didattica del rumeno*.

La lingua funziona nella sincronia e si costituisce nella diacronia, afferma E. Coșeriu in *Sincronia, diacronia e storia. La questione del cambiamento linguistico*¹, sottolineando come la tradizionale dicotomia saussuriana si riferisca, in realtà, non tanto alla lingua in sé, quale oggetto di ricerca, quanto alla linguistica, come ricerca propriamente detta. La lingua, in ogni suo momento, è tanto sincronica che diacronica, e la distinzione fatta dal linguista ginevrino si conserva come distinzione non solo fra due punti di vista, quello descrittivo e quello storico, ma soprattutto come distinzione reale, fra "il funzionare e il farsi della lingua", da una parte, e "l'uso e l'adozione di un modo linguistico", dall'altra². L'alternanza dei due orientamenti, come la circolazione di alcune correnti che hanno tentato di metterli insieme, rappresenta una costante del panorama della ricerca linguistica, non solo di quella contemporanea.

Di conseguenza, un primo sguardo di questo numero si sofferma sulla lingua rumena vista nella prospettiva delle sue specifiche problematiche nella *sincronia*-questione dei neologismi (Bocoș-Cuibus), e degli anglicismi (Vasileanu-Niculescu Gropin), aspetti terminologici (Stoichițoiu Ichim), linguaggi specializzati, con il caso del discorso politico (Levonian) – e nella *diacronia*: il linguaggio dei codici legislativi nelle Costituzioni rumene del XIX e XX secolo (Lőrinczi), il discorso pubblicistico rumeno e i suoi generi nel XIX secolo (Ene), il potere delle parole nel *Tetraangelo* di Sibiu (Stabile); il punto di partenza di questa sezione è un pregevole ritratto di D. D. Drăsoveanu, professore-creatore

Drașoveanu, personalitate științifică prea puțin cunoscută, din păcate, în momentul de față și care, grație contribuției discipolului său, va putea intra în atenția cercetătorilor prin intermediul acestui volum (Neamțu).

Limba este un organism viu, în continuă mișcare de creație și auto-creație, un fenomen social care se construiește pe sine și inovează în orice moment al existenței sale. Această mișcare continuă presupune, bineînțeles, producerea unor modificări ca rezultat al interferențelor de tip lingvistic, cultural și/sau social pe care fiecare limbă în devenirea sa le întâlnește sub forma contactelor lingvistice, a împrumuturilor, a calculelor lingvistice etc. Ca sistem de izoglose, înțeles ca sistem stabilit convențional și care însumează ceea ce este comun unei comunități lingvistice și este diferit, în același timp, față de altă comunitate lingvistică, limbile intră în contact unele cu altele.

Un al doilea moment al numărului de față poziționează limba română în raport cu granițele și contactele sale culturale, urmărind raporturile sale cu alte limbi romanice, cu limbile balcanice (Geană-Nevaci, Lyutakova), oprindu-se, punctual, asupra legii Tobler Mussafia (Ambrosi), asupra penetrării lexicului muzical european (Donatiello) sau analizând calitatea sa de “obstacol” sau “resursă” în actul legitimării internaționale a literaturii (Vrânceanu Pagliardini), pentru a vorbi apoi despre alunecarea în traducere și/sau transpoziție înspre și dinspre limba română (David).

Nu în ultimul rând, aspectul didactic al procesului de predare respectiv de învățare a limbilor materne/străine reprezintă un tot mai interesant demers în planul analizei comportamentului lingvistic. Legată organic de nevoia tot mai crescândă de comunicare a lumii contemporane, configurată de varii momente geo-politice sau instituționale, predarea și învățarea unei limbi nu poate fi substrasă contextului cultural de proveniență.

Ca urmare, ultima secțiune relaționează limba română la activitatea de difuzare a ei dincolo de granițele sale naturale, prin actul didactic de predare, focalizându-se asupra unor aspecte punctuale, precum rolul cologațiilor (Dragomir), asupra resurselor didactice on-line care există acum la dispoziția profesorilor români și străini (Platon), pentru a se opri, ca studiu de caz, asupra unui experiment de “predare la plural”, care utilizează traducerea ca mijloc și scop totodată și asupra rezultatelor sale (Neșu-Tarantino).

Nicoleta NEȘU

¹ E. Coșeriu, *Sincronie, diacronie și istorie. Problema schimbării lingvistice*. Versiune în limba română de Nicolae Saramandu, Editura Enciclopedică, București 1997, p. 238.

² *Ibidem*.

di una scuola linguistica, personalità scientifica oggi, purtroppo, troppo poco conosciuta, che grazie al contributo del suo scolaro, G. Neamțu potrà diventare oggetto dell'attenzione degli studiosi per il tramite questo numero.

La lingua è un organismo vivo, in continuo movimento di creazione e auto-creazione, un fenomeno sociale che costruisce se stesso e innova in ogni momento della sua esistenza. Questo movimento continuo presuppone, evidentemente, la produzione di modifiche in quanto risultato delle interferenze di tipo linguistico, culturale e/o sociale che ogni lingua nel suo divenire incontra sotto forma di contatti, prestiti, calchi ecc. In quanto sistema di isoglosse, inteso come sistema convenzionalmente stabilito e che comprende ciò che è comune a una comunità linguistica e, al contempo, diverso rispetto a un'altra comunità linguistica, le lingue entrano in contatto le une con le altre.

Un secondo momento di questo numero colloca la lingua rumena in relazione con le sue frontiere e i suoi contatti culturali, seguendone i rapporti con le altre lingue romanze, con le lingue balcaniche (Geană-Nevaci, Lyutakova), soffermandosi, in modo più puntuale, sulla legge Tobler Mussafia (Ambrosi), sulla penetrazione del lessico musicale europeo (Donatiello) o analizzando la sua qualità di "ostacolo" o "risorsa" nell'atto della legittimazione internazionale della letteratura (Vrânceanu Pagliardini), per affrontare quindi lo slittamento nella traduzione e/o nella trasposizione nel e dal rumeno (David).

Non in ultimo, l'aspetto didattico del processo rispettivamente di insegnamento e di apprendimento delle lingue materne/straniere rappresenta un approccio sempre più interessante sul piano dell'analisi del comportamento linguistico. Legati organicamente alla sempre più crescente necessità di comunicazione del mondo contemporaneo, configurata da differenti momenti geopolitici o istituzionali, l'insegnamento e l'apprendimento di una lingua non possono essere sottratti al contesto culturale di provenienza.

Di conseguenza, l'ultima sezione mette in relazione la lingua rumena con l'attività della sua diffusione al di fuori dei confini nazionali, attraverso la pratica didattica, focalizzandosi su alcuni aspetti specifici, come il ruolo delle collocazioni (Dragomir), sulle risorse didattiche on line che sono ormai a disposizione dei professori rumeni e stranieri (Platon), per soffermarsi in ultimo, come studio di caso, su un esperimento di "insegnamento al plurale", che utilizza la traduzione come mezzo e scopo allo stesso tempo, e sui suoi risultati (Neșu-Tarantino).

Nicoleta NEȘU

ABSTRACT

G.G. NEAMȚU, D. D. Drașoveanu, *un profesoare e una scuola di grammatica a Cluj*

This study offers an overview of several fundamental contributions (theses and anti-theses) made by Professor D. D. Drașoveanu, the well-known founder of the post-war Romanian grammar school in Cluj, a school that is still actual in the field of contemporary Romanian grammar. Its contemporary status on the national level is ensured by its well-founded theoretical standing (in what regards both the concepts and the terminology), although in some respects it challenges the „official” approach to the grammar of the Romanian language, thus being embraced primarily in Transylvania. The contributions outlined here focus on extremely significant theoretical issues confronting Romanian grammarians, such as: grammatical units, the typology of syntactic relations, syntagms and their typology, connectors and relation flectives, predicates and pro-predicates, the functional classification of the cases, the supplementary predicative, mono-subordination, syntactic patterns, appositives, etc.

Adriana STOICHIȚOIU ICHIM, *"Ospitalitate" vs "creativitate" în terminologia turismului românesc de astăzi*

Our analysis aimed at studying the tourism terminology used in the accommodation field from a multidisciplinary point of view. Starting from the premise that the novelty and the dynamics of this terminology are strongly influenced by the process of globalization and the marketing strategies, we paid special attention to the identification and advertising functions performed by such terms. The etymological analysis revealed an overwhelming proportion of foreign terms (most of which are "necessary" Anglicisms, not registered in the Romanian dictionaries yet) proving the "hospitality" of our language. As regards the semantics of native words, we focused on the specialization process which reflects the "creativity" of present-day Romanian.

Anabela Gloria NICULESCU-GORPIN, Monica VASILEANU, *Romanian Lexical Anglicisms: Norms and Usages, Speakers' Attitudes and Official Recommendations*

Based on a psycholinguistic approach to language change, the present article examines the difference between the Romanian norms and recommendations related to the use of modern lexical Anglicisms and native speakers' attitudes towards them in order to explain the gap that seems to exist between the two. We argue that the attitudes of Romanian native speakers towards this phenomenon are worth being taken into account, and this is why we have decided to conduct this questionnaire-based study in an attempt to shed some light on the possible reasons behind these attitudes.

Cristina BOCOȘ, Daiana CUIBUS, *Observații referitoare la grafia neologismelor terminate în K, Y, Q și W*

The paper aims to illustrate how the rules regarding the spelling of definite articles and/ or plural terminations apply in the case of neologisms that end in k, y, q and w. The analysis shows that the definite articles and/ or the plural terminations are hyphenated if the words end in y or w, because, in final positions, these two letters are not proper to Romanian, but they are not hyphenated if the words end in k or ck. There are no rules regarding the spelling of the articles and/or the plural terminations in the case of words that end in q, making it ambiguous.

Raluca – Mihaela LEVONIAN, *Standing One's ground: an Exploratory Linguistic Analysis of Disalignment in Two Romanian political Interviews*

This paper examines the linguistic realizations of (dis)alignment in Romanian political interviews, aiming to identify whether the style of the interviewer is either confrontational or collaborative and how the interviewees construct their stance in the interaction. The analysis shows that the current style of Romanian political interviews tends to evolve to a hybrid format, in which the interviewer claims an equal position to that of the interviewee in the construction of meaning.

Marinela LÖRINCZI, *Il concetto di “minoranza” nei codici legislativi e nelle costituzioni romene dei secoli XIX – XXI*

“Within the EU a universally recognized and binding concept of minorities does not exist. Also no international law document includes a definition of the concept of minorities” Italian “minoranza”, French “minorité”, English “minority” etc. have a precise European history lasting many centuries, and therefore they are not suitable for all possible situations of the globe. Anticipating the end of their history, it should be noted that in Europe the smaller historical communities or human categories, subordinate or inferior, are or can be systematically and officially indicated as minorities starting from the final treaties of the Great War. On this conceptual and historical background we will discuss the topic of the linguistic form to indicate such groups in the basic law codes of Wallachia (Țara Românească) and Moldova in the XIX century, and then of Romania in the XIX- XXI centuries.

Claudia ENE, *Genurile discursului publicistic românesc în prima jumătate a secolului al XIX-lea*

The present paper deals with the traditional genres of journalism (news, news report, and editorial) and their formation in the oldest Romanian newspapers, within a DA-perspective, and focuses on the major delay factors in the configuration of social-communicative patterns that are specific to each genre.

Giuseppe STABILE, *Tra slavonismo e riforma: la traduzione di “sommo sacerdote” nel Tetravangelo slavorumeno di Sibiu*

The Slavo-Rumanian Tetraevangelion of Sibiu was the first version of the Gospels to be printed with parallel text in Church Slavonic and Rumanian, around the 1550. It marked the beginning of a new phase in relations between Lutheranism and Orthodoxy in Transylvania. Such a bilingual version of the Gospel with typiconal indications, was ostensibly intended to combine the formal respect of the orthodox tradition with the vulgarization of the Bible (which was a primary objective of the Lutherans but also increasingly needed by the lower orthodox clergy). In the way it renders the gr. ἀρχιερεύς ‘high priest’, the old Rumanian text printed in the Tetraevangelion seems to reflect several influences, exceeding the boundaries of the biblical traditions. Though difficult to prove, a contribution of the Transylvanian vulgares linguas (Hungarian, Siebenbürgisch-Sächsisch and Rumanian) and/or of the chancery Slavonic, seems to be the most plausible explanation. One thing is certain: Neither the Slavonic nor the Lutheran tradition of the Gospels show such a variety of renderings for high priest as do the Rumanian text of this Tetraevangelion.

Ionuț GEANĂ, Mihaela NEVACI, *An Overview of Romance and Balkan Elements in the Vocabulary and Morphosyntax of South-Danubian Romanian Dialects*

This article deals with a general presentation of South-Danubian Romanian dialects, namely Aromanian, Megleno-Romanian and Istro-Romanian from a lexical and morphosyntactic approach, focusing on the Romance and/vs. Balkan elements that define them and identify them as dialects of Romanian. After a brief historical and contemporary description of the three dialects, we will emphasise the various elements they have come in contact with: Slavic, Turkish, Greek, and Albanian. The Romanic element is also to be found in the form of indirect

loans. More complex issues regard the morphosyntax of the dialects, in the sense of strengthening Romance features in a Balkan context.

Rumyana LYUTAKOVA, *Modificări în cadrul vocabularului actual din limbile română și bulgară de după anul 1989*

Lexical changes in Romanian and Bulgarian during the years after 1989 has been caused by factors closely connected to the fundamental political and economic changes in the former socialist countries. Except for neologization processes, their lexicons have suffered internal modifications occurring in the mobility between active and passive vocabulary. Taking into consideration the same extra-linguistic context, a lot of common features have been observed. In certain cases there are some particularities which are due to a concrete linguistic option each language has made.

Giulia AMBROSI, *La legge Tobler-Mussafia in italiano e romeno: un confronto*

The aim of this paper is to analyze the position of pronominal clitics in Old Italian and Old Romanian with respect to the verb, according to the Tobler-Mussafia Law. The occurrence of enclisis in five cases shows that the Tobler-Mussafia Law was active in Old Romanian too, despite of the isolation in which Romanian evolved in comparison with other Romance languages.

Federico DONATIELLO, *La penetrazione del lessico musicale europeo nel romeno letterario moderno (1760-1860)*

At the beginning of the XIXth century a huge process of modernization involves the Romanian language. The lexis is strongly influenced by the modern romance languages (Italian and French) and the more developed Western European culture. In this period is created a specific and modern language for arts and for music. The necessities of the new artistic life in Principates (opera theatres, orchestras, music lessons, etc.) increase the borrowing of specialized international lexis. The biggest part of the words concerning music is based on the Italian vocabulary. Our study concerns an analysis of the lexical borrowing of musical vocabulary in Romanian. The attention is focused on the languages which are involved in this process (mostly Italian, French and German), on the etymology of the borrowed words and on the principal diffusion channels of the neologisms.

Alexandra VRÂNCEANU PAGLIARDINI, *La lingua romena: da ostacolo a risorsa nella legittimazione internazionale della letteratura romena*

In my essay I'll analyze the choice made by the Romanian writers who left their country during the communist regime to keep or to abandon their native language. I'll take into consideration three types of relationship with Romanian: first, I'll discuss writers who chose to change their native language, but adapted Romanian syntactical structures or lexical features to the adopted language (for example French); the second category consists of writers who gave up Romanian but wrote mainly on subjects related to the Romanian political or social realities; the third type includes the writers who kept writing in Romanian even if they live far from their country. Starting from these three categories I will take into consideration the following questions: up to what point are migrant or exiled writers originated from Romania still to be considered Romanian writers? Up to what point can their relationship with their native language be the main requirement of belonging when discussing including them into a national literary history?

Emilia DAVID, *Alcune opzioni di Matei Vișniec fra la traduzione autoriale e la trasposizione allografa*

This paper illustrates several translation methods that the bilingual dramatist Matei Vișniec resorts to in the process of writing his plays in Romanian and French. The texts selected here belong to the most recent period in the playwright's creation, which corresponds, in my view, to a stage of "full or mature bilingualism". During this stage, linguistic transfer – particularly

from French into his mother tongue, Romanian – entails a series of lexical adaptations and semantic extensions, which show that by transgressing the canonical rules of translation, Vişniec explores, with remarkable stylistic inventiveness, the limits of linguistic expression and enhances the translatability potential of these languages. The writer's dramatic oeuvre reveals itself, thus, as the entwinement of numerous translation procedures. Some of these comply with, while others diverge from the existing rules of translation, understood in a canonical sense.

Camelia Sanda DRAGOMIR, *Colocațiile și rolul lor în procesul de predare/învățare a limbii române ca limbă străină: despre verbul "a da"*

There are very few instruments and methodological studies for teaching the Romanian language speakers of Italian that focus on revealing the process of switching from one language to the other or propose teaching and learning strategies pertaining to the aforementioned process. A contrastive case study can explain many of the dilemmas of those who intend to use these two Romance languages that are very similar; similarities sometimes act as a trap and conduce to loan-translations at all levels of the language or can simply result into copying a type of structure from a language to another. The study would also emphasize the importance and practical use of the concept of collocation in the teaching of Romanian as a foreign language. By establishing the difference between various phrases and structures of the language one would be able, at the first stage of learning Romanian to attention to available structures and to transfer patterns of construction. The study examines the collocations of the verb to give (a da), and it shows how and when one can identify the situations in which synonyms can or cannot be used, synonyms that produce collocated structures very specific to the Romanian language. At the same time, the study is conceived as a methodological instrument for those who teach Romanian and for those who want to learn it at native speaker level, alike.

Elena PLATON, *Resurse didactice on-line pentru predarea/învățarea limbii române*

Having a descriptive-informative character, the present paper aims to simplify the access of all those interested in the domain of RFL/RSL (Romanian as a foreign language/Romanian as a second language) or Romanian as a first language to the latest materials designed to the instruction/training of the teaching staff taking part in the process of teaching/assessing RFL/RSL or Romanian as a first language. Moreover, there are also updated materials for learning Romanian, addressing foreign learners or those whose Romanian is the mother tongue but live in a foreign environment, where the contacts with the standard language are rather limited or restricted to the family or friend-wise sphere. The introduction of the paper delineates certain considerations on the research themes preferred by the specialists of the first decades of the RFL domain, whereas the conclusions will briefly present the materials devised within certain projects of BBU in Cluj-Napoca, materials which can be accessed online, for free, by any person interested in the most recent publications and willing to make use of such resources in teaching Romanian as efficiently and enjoyably as possible.

Nicoleta NEȘU, Angela TARANTINO, *Predare și învățare la plural. Un exemplu de predare a limbii române ca limbă străină (L2)*

The lecture means to present an experience in teaching Romanian as L2. As such, we organized various modules of translation from Romanian into Italian, and from Italian into Romanian, for classes of students whose mother tongue is Italian and Romanian; such modules were held by two academics, whose mother tongues were also Italian and Romanian. Deriving from the experience of using translation as an essential didactic means of teaching a foreign language, both as a method of transferring grammatical notions literally, and as a method of transferring cultural notions broadly, an ad hoc method was created, funded on the simultaneous intervention of the two academics, as well as on the polarization of the two control groups."

Carmen MÎRZEA, *I più recenti manuali di rumeno come lingua straniera*

This paper describes the textbooks of Romanian as a foreign language published in Romania in the last ten years (after 2006). The presentation of each textbook includes information on the level for which it was written and the target students, on the type of exercises and texts, on the metalanguage in use, on the presence/absence of the key to exercises, of a bi- or multilingual glossary, of the grammar sheets; this is added by information with notes on what particularities a specific textbook has. Information is also brought on a few very recent didactic resources: classical printed resources (dictionaries, exercises, tests) and some online, untraditional resources. The purpose of this article is to apprise of the recent teaching resources of Romanian as a foreign language, because in general these resources are poorly made available, as they circulate limitedly in a certain centre where Romanian is taught to foreigners. The first somehow surprising observation is that since 2006 many resources have been published in the field of Romanian as a foreign language: at least 15 textbooks, with 5 workbooks with exercises, at least 10 printed didactic resources, as well as websites with teaching worksheets with texts and audio files. The second observation is that there should be less dissatisfaction with respect to the lack of progress in the field of teaching Romanian as a foreign language, because all the resources prove an obvious evolution of the research in this field and of the contents offered to foreigners: half of the textbooks include an audio part; many of them give a well-deserved place to the development of the communication competence, for which explanations, examples and exercises to practice functional language are offered; a lot of them have attractive graphics, even if not always in colours. Even if, in their way to making the development of teaching resources for Romanian as a foreign language more professional, the authors of these textbooks and materials are still at the beginning, the progress is obvious.